

УДК 7.01:766:677

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ГРАФІЧНІ ТЕХНІКИ ЯК ЗАСІБ ДИЗАЙНУ

РОМАНЕНКО Наталія, КУЧЕРЕНКО Катерина
Черкаський державний технологічний університет, Черкаси, Україна
romanenko_n_g@ukr.net

Дослідження присвячене теоретичним і практичним аспектам застосування експериментальних графічних технік в дизайн-проектуванні предметного середовища.

Ключові слова: графічні техніки, техніка дріппінг, друк текстильних матеріалів.

ВСТУП

Формування поняття про графіку як лаконічну мову образотворчого мистецтва для студентів спеціальності Дизайн здійснюється за відповідною професійною програмою першого освітнього рівня при отриманні диплому бакалавра. Магістерська освітня програма передбачає підготовку особистості, здатної до активної позиції по відношенню до власного життя, кар'єри, української культури і передбачає розширення погляду молодих дизайнерів на можливості графічного дизайну в роботі над соціальними проектами. В Черкаському державному технологічному університеті підготовка магістрів зі спеціальності 022 Дизайн здійснюється за освітньою програмою «Дизайн і візуальна культура», яка передбачає викладання в третьому семестрів навчального контенту «Експериментальні графічні техніки», узагальнюючи перший пункт нормативного змісту Стандарту вищої освіти підготовки здобувачів другого освітнього рівня спеціальності Дизайн, а саме: генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах [1].

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета дослідження – визначити суть експериментів з графічними техніками та можливостей застосування отриманих результатів в дизайн-проектуванні предметів ужиткового вжитку.

Для досягання поставленої мети були розглянуті наступні питання:

- класичні графічні техніки;
- графічно-кольорові маніпуляції згідно сучасних технологій;
- друк текстильних виробів.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Виразність графіки за класичних графічних технік, властивості її естетичного впливу на глядача – беззаперечні [2-4]. В сучасному світі дизайну володіння актуальними трендами дизайн-графіки є ключовим показником

успішності. Експериментальні практики з графічними техніками передбачають поєднання мінімально заданих умов дизайн-проектування з вільною образною візуалізацією, метою якої є не кінцевий результат, а рефлексія процесу думки, дії, відчуття. На прикладі творчої роботи Кучеренко Катерини, написаної в стилі абстрактного експресіонізму із використанням техніки дріппінг, проаналізуємо алгоритм її виконання з подальшою пропозицією використання для опорядження світшотів (рис. 1).

Рис. 1. Думи мої, думи...

Техніка дріппінг (від англ. dripp – крапельний), як художній метод абстрактного експресіонізму, винайдений американською художницею українського походження Джанет Собель і розвинений американським художником Джексоном Поллоком більше ніж півстоліття назад, користується популярністю серед дизайнерів для реалізації вільної інтерпретації думок, почуттів, стану душі. Динамічні мазки та бризки фарби різних кольорів композиції, поєднані сплетінням тонких ліній, як сплетінням думок, що підкреслюється як кольором так і формою, створюють відчуття руху, енергії, експресії. Фарби накладалися різними способами: лінії, як результат різких рухів паличкою або пензлем, плями та каплі - фарби з тюбиків. Загальна композиція не має чіткого композиційного центру; привертає увагу динамічність її окремих елементів. На наш погляд, перенесення такого

абстрактного експресіоністського малюнку на світшот надає можливість створювати особливий стиль одягу, який підкреслює авангардний підхід і мистецьку індивідуальність, унікальність, сучасний урбаністичний стиль (рис. 2).

Рис. 2. Експериментальні графічні техніки для друку текстильних матеріалів

Виникає питання технічної реалізації такого проєкту. Розписати вручну активними барвниками готовий пуловер з бавовняної тканини, зафіксувати у відповідних умовах і промити - реально, але дуже дорого. Залишається принт, тобто друк полотна на друкарському устаткуванні. Для того, щоб здійснити цей технологічний процес треба підготувати бавовняне полотно і шаблони для друку малюнку за кожним кольором, надрукувати, зафіксувати, промити, висушити і відшити світшоти (полувери).

Свої дослідження студенти магістратури, під керівництвом старшого викладача Олени Галицької, яка викладає навчальний контент «Експериментальні графічні техніки», за підтримки завідувачки кафедри дизайну, професорки Інни Яковець презентували на виставці під назвою «Експеримент 1», відкриття якої відбулося у виставковій залі кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету 1 жовтня 2024 року [5].

ВИСНОВКИ

1. Навчальний контент «Експериментальні графічні техніки» активує генерацію ідей у студентів щодо вироблення креативних дизайн-пропозицій,
2. Експериментальні практики з графічними техніками не вимагають складних умов дизайн-проектування і пов'язані з вільною творчою інтерпретацією особистості за покликом думки, дії, відчуття.
3. Можливості застосування подібних графічних практик у різних видах принтів є подальшим напрямком дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн». Затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 21.12.2018 р. № 1433. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/022-dizayn-magistr.pdf> (дата звернення 21.02.2025).
2. Чирва О. Ч. Історія та теорія графічного мистецтва : конспект лекцій для здобувачів денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація / О. Ч. Чирва, О. Ю. Оленіна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 128 с.
3. Романенко Н., Галицька О., Дихно Д. Особливості формотворення рукописних кириличних шрифтів у їх сучасному застосуванні / Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну», м. Київ, 23 квітня 2020 року. – Київ: КНУТД, 2020, т. 2. – С.109-112. <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/1289> (дата звернення 28.02.2025).
4. Романенко Н. Орап О. Доповнена реальність книжкової графіки / Матеріали ХХІХ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії» // Збірник наукових праць. – Переяслав, 2020 р. – С. 36-37. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/1597> (дата звернення 28. 02.2025).
5. На кафедрі дизайну ЧДТУ відкрилася виставка робіт магістрів «Експеримент №1» URL : <https://surl.li/bpebca/> (дата звернення 05.03.2025).

ROMANENKO N., KUCHERENKO K.

EXPERIMENTAL GRAPHIC TECHNIQUES AS A MEANS OF DESIGN

The study is devoted to the theoretical and practical aspects of the application of experimental graphic techniques in the design of the subject environment.

Key words: *graphic techniques, dripping technique, printing of textile materials.*